

PRENUMERATA WYNOŚI:
 w Kaliszu miesięcznie . . . 2 zł. 50 gr.
 z odroczonem do domu . . . 3 zł. —
 Na prowincji z przesyłką
 pocztową . . . . . 3 zł. 50 gr.
 Zagranicą . . . . . 6 zł. —
 Cena pojedynczego egzemplarza 10 gr.

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

CENA OGŁOSZEŃ:
 Za 1 wiersz milim. lub jego miejsce na
 stronie 1, 2 i 3 gr. 10.
 Nekrologi gr. 10, zwyczajnie gr. 5.
ADRES REDAKCJI i ADMINISTRACJI,
 Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. 36 91.
 Otwarta od 9 do 7 wieczorem.

Nr. 288 (8516)

Środa, dnia 15 grudnia 1926 r.

Rok XXXIV.

Od dnia 11 grudnia r. b. i dni następných. —: Wielki szlagier obecnego sezonu p. t.

„Miłostki Carskiego Huzara“ (Stacyjnyj Smotrytel)

Przepiękny dramat uwiedzonego dziewczęcia w 10-ciu aktach pg. arcydzieła literatury rosyjskiej Aleksandra Puszkina. W rolach głównych czołowi artyści scen rosyjskich: uroczą **Wanda Malinowska** i najgenialniejszy tragik ekranu i sceny **I. Moskwin**. Pełna ekspresji gra — Genjalna reżyserja!!! Zasnuta pomroką lat, przeszłość despotycznej carskiej Rosji... Hulanki i orgie gwardyjskich oficerów, ulubieńców cara!... Tragedja zbrukanej miłości dziewczęcej... — Dramat samotnego starca...

Nad program: „Amerykański dziennik filmowy“ w 2 aktach. Nad program, Początek seansów o 6, ostatni seans o 9.30, w sob., niedz. i święta o 4, ost. o 9.30.

ZA WIADOMIENIE.

Niniejszym podajemy do publicznej wiadomości, że zatarg, jaki wynikł między nami a p. Adolfem Gutfreundem, został na zasadzie wzajemnego porozumienia się — polubownie zlikwidowany.

Zarazem nadmieniamy, że z uwagi na to; iż p. Gutfreund wywiązał się całkowicie z przyjętych na siebie zobowiązań, udzieliliśmy Mu zupełnego absolutorjum.

Towarzystwo „OLEUM“

Spółka z ogr. odp.
 we LWOWIE.

1605

NA MŁYNIIE P-ów Braci KOWALSKICH

przyjmuje się
 do ryflowania walec
 po cenie bardzo przystępnej. 1531

samem przyjęto prowizorium w brzmieniu rządowem z nieznacznymi zmianami, a mianowicie skreślono kredyt na zakupno fabryki wagonów w Ostrowiu (Pozn.) oraz sumę 36.000 na komisję dla unifikacji prawa; wszystkie inne poprawki, zdążające do zmiany prowizorium, przyjęte w drugim czytaniu, odrzucono. Prowizorium w ten sposób uchwalone będzie przedmiotem obrad plenum Sejmu.

Chamberlain zachwycony.

GENEWA, 14. Chamberlain oświadczył dziennikarzom, że przyznanie mu nagrody pokojowej Nobla jest ukoronowaniem wielkiego dzieła pokoju zapoczątkowanego w Locarno. Dużą zasługę w szerzeniu idei pokojowych przypisać należy Briandowi i Stresemannowi. Historia pokaże z pewnością, że nagrody pokojowe Nobla były przyznane w roku bieżącym ludziom, którzy w zupełności na nie zasługują.

Sto tysięcy hektolitrów alkoholu w Dunaju.

BUDAPESZT, 14. (Tel. wł.). W Raad spalęła największa rafinerja spirytusu w środkowej Europie. Szkody obliczane są na sumę 22 miliardów. 100 tysięcy hektolitrów spirytusu wylano do Dunaju, aby niedopuszczyć do eksplozji.

Spłonął teatr w czasie przedstawienia.

BORDEAUX, 14. (Tel. wł.). W czasie wczorajszego przedstawienia spłonął prawie doszczętnie teatr „Scala“. W czasie pożaru rozgrywały się straszliwe sceny. Setki ludzi wyskakiwało przez okna. Przeszło 50 osób odniosło ciężkie rany. 4 osoby poniosły śmierć na miejscu. 20 jest lżej rannych.

Powstanie w Meksyku.

PARYŻ, 14. (Radio). Z Meksyku donoszą, że powstańcy usiłowali zdobyć miasto San - Miguel - Allende, zostali jednakże odparci przez wojska rządowe. Siedmiu powstańców schwytano i natychmiast stracono.

Pertraktacje polsko niemieckie w sprawie Chorzewa przerwane.

BERLIN, 14. (Radio). Rozpoczęte 9 grudnia r. b. pertraktacje polsko-niemieckie w sprawie Chorzewa, które wczoraj prowadzone były w dalszym ciągu, zostały przerwane, ponieważ żądania obydwóch delegacji różnią się do tego stopnia, że strony postanowiły zwrócić się do swych rządów o odpowiednie instrukcje.

Jubileusz Stow. Kupców Polskich w stolicy.

WARSZAWA, 14. W niedzielę, dnia 12 h. m. Stowarzyszenie Kupców Polskich w Warszawie obchodziło uroczyste 20-tą rocznicę swego istnienia. Intytucja ta, największa z pośród wszystkich organizacji kupiectwa polskiego na terenie Rzeczypospolitej w okresie swego dotychczasowego istnienia rozwijała wbrew trudnościom ze strony rządu rosyjskiego intensywną działalność w kierunku obrony interesów narodowych i społecznych jak i w dziedzinie kształtowania polskiej polityki handlo-

Jedna z najpoważniejszych Fabryk Wyróbów Jutowych
 poszukuje

PRZEDSTAWICIELA

na miasto Kalisz i okolice ustosunkowanego w przemyśle rolniczym (młynarstwo, krochmalnictwo i t. p.) Zgłoszenia tylko rzeczywiście poważnych i ustosunkowanych reflektantów kierować pod „Przemysł Jutowy“ do Administracji, „Gazety Kaliskiej“.

1608

OPTYK

Polecam Szan. Publiczności m. Kalisza i okolic wszelkie artykuły wchodzące w zakres branży optycznej.

Jako specjalność szkła słynnej wszechświatowej fabryki „ZEISS“, zastosowanie których poznałem i wystudjowałem podczas długoletniego pobytu za granicą.

Posiadając **wyroby optyczne pierwszorzędnej jakości**, dopasowane do twarzy i wzroku, mam nadzieję, iż zadowolnię najwybredniejsze wymagania Szan. Publiczności.

Ceny nader przystępne.

OPTYK „CENTRALNY“
 KALISZ, AL. JÓZEFINY I.

1541

Z Rady Ministrów.

WARSZAWA, 14. Wczoraj o godzinie 5 po poł. odbyło się pod przewodnictwem wicepremiera, p. Bartla posiedzenie Rady ministrów, na którym m. in. uchwalono:

Wniosek min. spraw wewnętrznych o utworzeniu nowego powiatu z siedzibą starosta w Zawierciu;

projekt rozporządzenia Prezydenta Rze-

czypospolitej w sprawie zmiany ustawy o reorganizacji polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych;

projekt rozporządzenia Rady ministrów w sprawie statutu organizacyjnego ministerjum reform rolnych, wreszcie —

wnioski w sprawie awansu urzędników poczty i telegrafu.

Prowizorium budżetowe przyjęte w trzecim czytaniu.

WARSZAWA, 14. Posiedzenie sejmowej komisji budżetowej rozpoczęło się o godz. 11-ej. Obecni minister skarbu p. Czechowicz i wiceminister skarbu Góra, dyr. dyp. budżetowego p. Gro-

dyński, przedstawiciel M. S. Wojsk. pułk. Petrzycki.

Po krótkiej dyskusji odrzucono w głosowaniu wszystkie wnioski, zmieniające prowizorium a tem

Najwygodniejszym, najtańszym, najszybszym i najtrwalszym na nasze drogi środkiem lokomocji jest lekki samochód osobowy

Ford

mało zużywa benzyny, niepotrzebuje specjalnego szofera, gdyż sam właściciel

może nim z łatwością kierować oraz w razie zepsucia naprawić. Jeżeli się jakaś część złamie lub uszkodzi części zapasowe są do nabycia stale na składzie w każdym mieście w Polsce

Firma E. Sypniewski i S-ka

KALISZ, ul. Wrocławska 41, tel. 220

ma stale na składzie wszystkie części do automobili „FORDA” oraz sprzedaje automobile, demonstrowuje bezpłatnie i bez obowiązku kupna, najnowsze modele.

1485

wej po odzyskaniu niepodległości. Uroczystość rozpoczęła się nabożeństwem w katedrze św. Jana, poczem w przepelnionej sali rady miejskiej odbędzie się uroczysta akademja z udziałem przedstawicieli rządu, miasta oraz przedstawicieli sfer przemysłowych, handlowych i finansowych.

Katastrofa kolejowa.

SHEFFIELD, 14. (Radio). Pociąg z 700 górnikami jadącymi do pracy w jednej z kopalni, uległ w drodze wykołaceniu, 19 górników zostało ciężko rannych.

W Niemczech też karzą komunistów.

LIPSK, 14. (Radio). Wczoraj wieczorem ogłoszono wyrok w sprawie komunistów, aresztowanych w Westfalji, przemówcę skazano na 2 lata ciężkiego więzienia, resztę na więzienie od lat 3 do 1 r.

Oprócz tego nałożono na nich znaczne kary pieniężne.

Dolar w Warszawie.

WARSZAWA, 14. Dolar w obrotach prywatnych 9.

DOM BANKOWY JÓZEF SKOWRONEK

Warszawa, Wierzbowa 9 (Plac Bankowy)

przyjmuje zlecenia giełdowe

NA AKCJE i PAPIERY %

Kupno i sprzedaż WALUT ZAGRANICZNYCH

INKASO WEKSLI

Wymiana rublowych listów zastawnych na złotowe.

KORZYSTNA LOKATA KAPITAŁÓW.

Poszukuje rosyjskich papierów %.

1610

Zaburzenia w Wilnie.

WILNO, 14. Bunt w więzieniu karnem na Łukiszczach w Wilnie trwa w dalszym ciągu. Są usiłowania niesienia sukursu zbuntowanym z zewnątrz.

Wczoraj o godz. 1 po południu grupa manifestantów, otoczywszy na ul. Sierakowskiej postać Hołowacza (Biał. Hrom.) ruszyła pod mury więzienia na Łukiszczach.

W czasie pochodu wnoszono okrzyki wrogie państwu. Oburzona publiczność rzuciła się na manifestantów i rozpędziła ich. Wiele osób zostało silnie poturbowanych. Poseł Hołowacz został mocno pobity.

Tymczasem u wylotu ulicy Mickiewicza ukazał się drugi pochód komunistyczny pod wodzą posła Rak-Michajłowskiego (Biał. Hrom.).

Na miejsce przybył oddział policji pod komendą komisarza Iljaszewicza. Manifestanci obrzucili policjantów gradem kamieni.

Więźniowie, odmawiający przyjmowania pokarmów, są odżywiani sztucznie zapomo-

cą sond lekarskich i w ten sposób otrzymują dwa razy dziennie mleko.

Więzienie na Łukiszczach dniem i nocą strzeżone jest przez silny oddział policji.

Policja polityczna w Wilnie jest w posiadaniu dowodów, że „heca” komunistyczna była zaaranżowana na rozkaz Moskwy.

Zajścia wileńskie stanowią początek wykroczeń w innych więzieniach. Wykroczenia więźniów mają być wspierane przez próby demonstracji ulicznych.

Wobec tego komisarz Iljaszewicz ostrzegł tłum, że zmuszony będzie do użycia broni palnej. Już miała paść pierwsza salwa, gdy nadjechał z pomocą liczny oddział policji konnej i rozpędził demonstrantów.

Policja aresztowała przeszło 20 komunistów i awanturników, którzy byli prowadzili manifestacji.

Policja odwozła aresztowanych sankami wprost do więzienia.

Adwent w tradycji polskiej.

Dnia 28 listopada rozpoczął się w tym roku okres adwentowy, trwający wedle odwiecznego obrządku cztery niedziele. Pochodzenie tego okresu adwentowego, Kościół tłumaczy nam w sposób następujący:

Dzieje biblijne znają okres, w którym świat cały był pod wrażeniem tęsknego oczekiwania. Ludzkość pogrążona była w błędach pogaństwa, zepsucie szerzyło się w wyższych warstwach, a upadające niewolnictwo ciążyło na rzeszach pracujących. Prawda, dobro i piękno przestały być ideałem, bo wśród ludzi zanikła wjara w życie przyszłe. Nikt też nie dążył do udoskonalenia duszy, natomiast używanie życia i rozpusta były najwyższym prawem.

Rzecz jasna, że taki stan nie zadowolił ducha ludzkości i dlatego — może nawet bezwiednie — ludzie tęsknili za objawieniem. Prawdy, wyczekiwali przyjscia na świat Zbawiciela. Ten właśnie

okres oczekiwania przypomina nam Kościół przez obchodzenie Adwentu. Samo zaś słowo „adwent” pochodzi od łacińskiego „adventus”, co znaczy przyjscie. Dorozumieć się trzeba więc, że przyjscie Zbawiciela.

Lud polski od wszystkich uroczystości kościelnych specjalną przykładając wagę, także i w okresie Adwentu ma swoje pewne tradycje.

Przedewszystkiem od niepamiętnych czasów przez cały adwent przed świtem bywa w Polsce odprawiana msza św. na uczczenie Najsw. Marii Panny, zwane „roratami” od początkowych słów mszy: „rorate coeli desuper” (spuście rosę na niebios). Podczas tej mszy pali się na ołtarzu siedem świec, z których siódma wyższa jest nad inne. Jest ona symbolem Najsw. Marii Panny, która z powodu macierzystwa Bożego wyniesiona została ponad wszystkich ludzi i Aniołów.

W książce p. t. „Ozdoba Kościoła Katolickiego” (napisanej w r. 1739) czytamy, że zwyczaj palenia świec podczas rorat był wprowadzony po kościołach polskich już za czasów Bolesława

Wstydlwego, który będąc obecnym w kościele przychodził do ołtarza i stawiając świecę na najwyższym lichtarzu, mówił: „gotów jestem na sąd Boski”. Drugą świecę z kolei w imieniu duchowieństwa stawał biskup mówiąc: „Sum paratus ad Adventum Domini”. Trzecią świecę stawał senator, czwartą — ziemianin, czyli szlachcic, piątą — rycerz, szóstą — mieszczanin, siódmą wreszcie — rolnik. Wyznanie gotowości do sądu ostatecznego czynione jest z tego jakby powodu, że z Narodzeniem Chrystusa łączy się w adwencie zapowiedź Jego drugiego przyjscia przy końcu świata na są ostateczny.

Począwszy od wieków średnich w Krakowie podczas adwentu kapela umieszczona na wieży mariackiej wygrywała na instrumentach dętych hejnały od północy, aż do świtu. Z tych dawnych melodji hejnałowych dwie tylko dochowały się do naszych czasów w pieśniach ludowych, śpiewanych w czasie adwentu. Melodja pierwszej z nich utrzymana jest w pierwszej tonacji gregoriańskiej, a zaczyna się od słów: „Hejnał wszyscy zaśpiewajmy, cześć i chwałę Bogu dajmy”. Melodje drugą lud śpiewa rzewnie i tęsknie w całym kraju naszym, a zaczyna się ona od słów: „Boże wieczny, Boże żywy, odkupicielu prawdziwy”.

W niektórych stronach Polski przez cały adwent rano i wieczorem chłopcy grają przed chatami na tak zw. „ligawkach” (są to jednak z najstarszych w Polsce instrumentów muzycznych, wykonane z drzewa), wydobywają z nich tony rzewne choć proste. Zwyczaj ten ma na celu przypomnieć sąd ostateczny, do którego pobudkę zagra kiedyś światu na trąbie Michał Archaniół, a który to sąd, jak sobie to lud nasz tłumaczy ma się odbyć w Adwencie.

Naogół lud nasz w okresie adwentowym zachowuje pewną wstrzemięźliwość, wstrzymuje się w pewne dni od potraw mięsnych, unika głośnych zabaw i muzyki, nierzadko też przystępuje się do spowiedzi świętej.

We wszystkie niedziele adwentowe kapłan odprawia mszę św. w ornacie koloru fioletowego, który oznacza pokutę, zaś we mszy opuszcza hymn radosny „Gloria in excelsis”. Z pierwszą niedzielą adwentu rozpoczyna się rok kościelny.

Z Teatru.

Dziś pełna poezji obyczajowa sztuka Dymowa „Spiewak własnej niedoli”, która ma zapewnione w Kaliszu długotrwałe powodzenie. Dobra gra artystów i reżyserja dyr. M. Konstancy-nowicza stoją na wysokości zadania.

Przedsprzedaż biletów w Hurtowni Tytuniowej W. P. J. Wieczyńskiego, Główny Rynek 13. Sekretariat wydaje ulgowe bilety ze zniżką 30% dla pp. urzędników i oficerów.

Kalendarzyk teatralny:

Dziś, we wtorek: „Spiewak własnej niedoli”.
Jutro, w środę Teatr nieczynny.

KRONIKA

14

GRUDZIEŃ

WTOREK

Wiktora B. W., Herona M.

W. stońca g. 7 m. 36. Z. g. 3 m. 25.

C. W. g. 1 m. 17 pp. Z. g. 2 m. 33 pn.

— **Królestwo ozy Republika.** Pod tym tytułem, broszurę rozruca po mieście Sekretariat okręgu kaliskiego Org. Monarchistycznej. Broszurę tą ciekawą pod względem stylu i formy, o treści się nie mówi napisał P. Gajda. Jako największą zachętą do zapisania się do organizacji znajduje my na stronie 4-ej takie zdanie „Głupi, albo łajdak nie chce króla”. A dalej: „Król jest sprawiedliwością. I dlatego lubi on chłopów, bo lud jest uczciwszy niż w mieście, gdzie kupiectwo i przemysł daje wiele sposobności do oszustwa (karmelek pod adresem handlu i przemysłu).

Lub „ze względu na niebezpieczeństwo od Niemiec i Rosji Polsce potrzebny jest król” (a myśmy myśleli, że wojsko, gdyż wątpić należy aby Niemcy i bolszewicy przelekli się króla bez wojska).

Wreszcie „aby rządy w państwie były tylko w rękach ludzi znających się na tem trzeba, aby był król”. (Widocznie król protegowany przez Org. Mon. przyniesie z sobą z zamorza, lub sprowadzi z jakiej planety nowych ludzi, ale jak się oni z nami rozmówią).

Cenne to dzieło wydrukowane zostało w drukarni królewskiej w Warszawie, która mieści się przy ulicy Senatorskiej.

— **Towarzystwo przyjaciół teatru.** W poniedziałek 13 b. m. w Ratuszu odbyło zebranie organizacyjne Tow. Przyjaciół Teatru, w którym przystąpiło około 30 osób. Zagaił zebranie prezydent Szarras, przewodniczył p. St. Bzowski, sekretarował p. Bujnicki. Statut, który refe-

rował p. Bujnicki przyjęto, przyczem ustanowiono składkę od członków zwyczajnych w sumie 12 zł. rocznie i wspierających 30 złotych. Następnie wybrano do Zarządu pp.: pułk. Górskiego, Bzowski, Bujnickiego, Swiniarskiego, Jazwińskiego, Pinczewskiego i dyr. Paulisza. W końcu zebrania dyr. Konstantynowicz podziękował prezyd. Szarrasowi i prezesowi Pady Miejskiej Michalskiemu za poparcie oraz p. Goedemu, Pinczewskiemu i Pankowskiemu za wybitną pomoc przy prowadzeniu teatru.

— **Sesja likwidacyjna klermaszu Czerwonego Krzyża** odbędzie się w środę, dn. 15 b. m. o godz. 6 wieczorem w Banku Ziemi Kaliskiej.

Osobna kurenda nie będzie rozsyłana, członkowie komitetu proszeni są o łaskawe przybycie celem wyrównania rachunków.

— **3-ci Poranek Muzyczny** orkiestr 29 p. S. K. pod kierown. kap. L. Ksionka z udziałem solisty odbędzie się w niedzielę, dn. 19 b. m. Szczegóły zostaną podane w gazetach i programach. Ceny miejsc od 50 gr. do 1 zł. Małoletni na miejsca siedzące przy rodzicach płacą 50 gr. Wejście 50 gr. tylko dla uczącej się młodzieży. Uprasza się Sz. Publiczność o zajmowanie miejsc podług zakupionych biletów.

Początek punktualnie o godz. 12¹⁰ po południu.

— **Wiele rodzin** biedzi się stale nad tem, jak przygotować zdrowe i tanie pożywienie dla dzieci. Łatwiej znacznie jest tym gospodyniom, które w podobnych wypadkach stosują przepisy Dra Oetkera, po które zwrócić się należy: Dr. A. Oetker, Oliwa pod Gdańskiem. Firma ta natychmiast prześle gratis cały szereg doskonałych przepisów do przyrządzenia łatwo strawnych potraw mącznych. Jest to mała broszurka, wszędzie mile widziana, należy ją zatem jaknajprędzej zażądać.

— **Jarmark w Pleszewie.** W Pleszewie odbędzie się w czwartek dnia 16 grudnia b. r. jarmark na rogaciznę i nierogaciznę.

— **Z Centralnego Związku Kółek Rolniczych.** W dniu 1 grudnia r. b. na pierwszym zebraniu Zarządu Centralnego Związku Kółek Rolniczych, wybranego na Walnym Zjeździe, w dn. 7 listopada r. b., dokonano wyborów Prezydium C. Z. K. R., do którego weszli pp.: Prezes — Tomasz Wilkoński (ponownie), Vice-Prezesi: Prof. Zygmunt Chmielewski i poseł Błażej Stolarski (ponownie); Sekretarze: Zdzisław Czalbowski (ponownie) i poseł Tadeusz Niedzielski (ponownie).

— **Biore szyb w dalszym ciągu.** Erlich Izidor Icek zamieszkały w Kaliszu przy ul. Szopena № 16, zameldował o wybicciu w jego mieszkaniu szyb przez znanych mu z widzenia osobników.

— **Kradzieże.** Kuna Mtjas zam. w Kaliszu przy ul. Babinej Nr. 3, zameldował o kradzieży galanterji wartości 60 zł. ze sklepu przy ul. Babinej Nr. 7.

Zaka Sala zamieszkała w Kaliszu przy ulicy Nowy Rynek Nr. 2, zameldowała o kradzieży szczołek wartości 40 zł., z okna wystawowego przy ul. Wrocławskiej Nr. 6.

— **Ładne biuro.** Bencki Andrzej zam. w Kaliszu przy ul. Kopernika Nr. 7, zameldował o oszustwie na sumę 500 zł. przez B. Biuro Obrony Wierzyteli w Kaliszu.

Kędziński Ludwik zam. w Kaliszu przy ul. Kopernika Nr. 7, zameldował o oszustwie na sumę 520 zł., przez B. Biuro Obrony Wierzyteli w Kaliszu.

— **Nadzór rządowy nad bankami prywatnymi.** Zgodnie z zapowiedzią p. ministra skarbu o wzmocnionym nadzorze nad bankami prywatnymi, w najbliższych już dniach zostanie ostatecznie zorganizowany komisariat bankowy, działający jako samodzielny urząd przy departamencie obrotu pieniężnego pod kierownictwem generalnego komisarza bankowego, p. Broniewskiego, Komisariat bankowy przystępuje do planowej akcji lustracyjnej banków prywatnych. Lustracje dokonywane obecnie będą miały przedewszystkiem na celu opiekę nad interesami wkładców i innych wierzyteli bankowych, a więc: kontrolę odpowiedniego zabezpieczenia udzielanych kredytów i gwarancji, utrzymywania dostatecznej płynności i t. d. Ponadto nadzór ze strony ministerjum skarbu odnosić się będzie do kontroli wykonaniu postanowień ustawy bankowej o powiększeniu kapitałów zakładowych (minimalny kapitał winien wynosić, poczynając od 1 stycznia 1927 r. 1 miljo złotych), oraz należytego wykonywania rozporządzeń dewizowych.

— **O nową ustawę o ochronie lokatorów i sublokatorów.** Nowopowstała Komisja Zjednoczenia Organizacji lokatorów i sublokatorów Rzplitej Polskiej rozwija żywą działalność w kierunku zmiany dotychczasowej ustawy o o-

Księga Adresowa Gospodarstw Rolnych Województwa Poznańskiego,

w opracowaniu Wielkopolskiej Izby Rolniczej

podaje dokładne adresy, obszar i stan majątku, zakłady przemysłowe (gorzelnie, cegielnie, mączkarnie, tartaki, młyny, hodowle, szkółki i t.d.), pocztę, telegraf i stację kolejową wszystkich obszarów dworskich oraz wszystkich gospodarstw rolnych ponad 100 ha Woj. Pozn., dalej m. i.

Władze, Urzędy, Zakłady państwowe i samorządowe i organizacyjne, Związki i Towarzystwa Rolnicze.

Urzędy Samorządu krajowego.

Organizacje, Związki, Towarzystwa rolnicze o celach ogólnych i specjalnych.

Związki zawodowe pracowników rolnych.

Spółdzielnie kredytowe, rolniczo-handlowe („Rolniki”), mleczarskie, ziemskie i t. d.

Związki przemysłu rolnego.

Dokładne wykazy lekarzy powiatowych, weterynarzy powiatowych i notariuszów.

W ten sposób jest książka powyższa najlepszym zbiorem adresów oraz podręcznikiem informacyjnym i propagandowym

dla kupca detalisty
dla kupca hurtownika
dla przemysłowca

który w trudnych obecnych warunkach szuka nowej klienteli i zbytu dla swych towarów.

Wielki tom o przeszło 600 stronach in quarto, w całopłóciennej oprawie kosztuje tylko zł. 23.50, z kosztami posyłki zł. 25. — Do nabycia we wszystkich księgarniach lub wprost od wydawców.

PAR
POLSKA AGENCJA REKLAMY FRANCISZEK KRAJNA

Centrala w Poznaniu, Aleje Marcińskiego 11.

1590

chronie lokatorów i sublokatorów. Główne postulaty Zjednoczenia dadzą się streścić w następujących punktach: 1) zniżka komornego, 2) skuteczniejsza niż dotąd ochrona sublokatorów, 3) energiczna walka z lichwą mieszkaniową, 4) wstrzymanie ewentualnie utrudnienie eksm'cji i przedłużenie moratorium dla bezrobotnych, 5) obowiązujący remont lokali i t. d.

W najbliższym czasie specjalnie wyłoniona przez Zjednoczenie Komisja uzgodni szereg opracowanych już przez poszczególne organizacje lokatorskie projektów i w imieniu lokatorów i sublokatorów całej Rzeczypospolitej przedstawi swój projekt rządowi.

Na najbliższą niedzielę Zjednoczenie zwołuje w Warszawie wiec, na którym poruszone będą różne sprawy, blisko obchodzące ogół najemców mieszkań. Między innymi przedstawiciele organizacji należących do Zjednoczenia zaznajomią zebranych z wynikami dotychczasowych zabiegów w kierunku zahamowania pośpiechu, z jakim rozpatrywane są sprawy o eksm'cję.

Pozatem Komisja Zjednoczenia złoży sprawozdanie z działalności swych komisji inżynierskich, powoływanych do badania stanu budowli uznanych przez komisje municypalne za zagrażające życiu mieszkańców, co, jak wiadomo, bywa też powodem eksm'cji. Fachowe komisje lokatorskie powoływane były w tych wypadkach, kiedy orzeczenia Komisji municypalnych zdawały się być nieuzasadnione.

Z KRAJU.

— **Poznań jest obecnie najtańszym miastem w Polsce.** Przyjmując wskaźnik dla Warszawy na 100, Lwów ma 92, Kraków 91, Bielsko 93, Bydgoszcz 88, Poznań 85.

— **Internat dla studentów teologii prawosławnej.** W dniu 8 bm. odbyło się poświęcenie internatu i kaplicy w Warszawie dla studentów teologii prawosławnej Uniw. Warsz. Poświęcenia dokonał metropolita Dyonizy w obecności ciała profesorskiego z prorektorem profesorem Pieńkowskim i dziekanem Jarra na czele, dyrektora dep. wyznań p. Okulicza i innych. Internat jest obliczony na 143 studentów.

Należy zaznaczyć, że władze duchowne prawosławne Finlandji i Rumunji zgłosiły chęć przysłania swoich stypendystów na studjum teologii

prawosławnej do Warszawy. Z chwila przyjazdu skorzystają oni z świeżo otwartego internatu.

— **Chleb dla poszukujących pracy lekarzy.** Kilka lekarzy może się osiedlić w woj. Poznańskim i Pomorskiem. Miejscowości i bliższe warunki poda Związek Obrony Kresów Zachodnich w Poznaniu (ul. Fredry 7, tel. 40-56) i w Toruniu (ul. Franciszkańska 14, tel. 393).

— **Urzędniczy dom zdrowia.** Zarząd Główny Stowarzyszenia Urzędników Państwowych przystąpił ostatnio do akcji, mającej na celu budowę urzędniczych domów zdrowia w miejscowościach letniskowych i kuracyjnych. Wielkie to przedsięwzięcie postanowiono przeprowadzić własnymi siłami. W tym celu Zarząd Główny zwrócił się z odezwą do wszystkich kół prowincjonalnych, w której wzywa urzędników państwowych do dobrowolnego opodatkowania się w wysokości 1 złotego miesięcznie. Jako przykład odezwa stawia podobną akcję wśród nauczycieli szkół powszechnych i wśród policji państwowej. Z minimalnych składek powstały rzeczy piękne i wielkie, jak wspaniałe sanatorium nauczycielskie w Zakopanem i policyjne domy zdrowia w Busku, w Druskienikach, w Duboi, w Kolibkach Rycerskich, w Toruniu, w Wejherowie i t. d. W domach tych funkcjonariusze policji państwowej mają zapewniony wypoczynek dla siebie i dla swych rodzin za zwrotem tylko rzeczywistych kosztów żywienia (śniadanie, obiad, kolacja), które wynoszą około 2 zł. dziennie od osoby, a w żadnym wypadku w miejscowościach droższych nie przekroczyły 3 zł. Podobnie zamierzają urządzić swe domy zdrowia Stowarzyszenie Urzędników Państwowych. Każdy członek za opłatą miesięcznej składki w wysokości 1 zł. będzie mógł z rodziną spędzić swój urlop wypoczynkowy w jednej z miejscowości kuracyjnych, płacąc drobne stosunkowo sumy za utrzymanie, nieprzenoszące w każdym razie rzeczywistych kosztów.

Gdyby w akcji wzięło udział tylko 20 000 urzędników administracyjnych, a jest ich z górą 40 000 i płaciło po 1 zł. miesięcznej składki, wówczas w ciągu roku zebrano by 240 000 złotych. Za taką kwotę już po roku będzie mogło stowarzyszenie zakupić szereg obiektów w miejscowościach letniskowych i kuracyjnych dla swych członków.

Bliższe informacje w biurze Zarządu Głównego 3. U. P. ul. Chmielna 17, m. 5 w Warszawie.

Z PIŚMIENNICTWA.

— **Miesięcznik „Budowniczy”**, czasopisma poświęcone sprawom przemysłu budowlanego, — oficjalny organ Stalej Delegacji Zrzeszeń Budowniczych i Stowarzyszeń Zawodowych Przemysłowców Budowlanych Rzeczypospolitej Polskiej — czytany w całym kraju, przyjmuje do bezpłatnego ogłoszenia w rubrykach „Zamierzone budowy” i „Ruch budowlany”, zgłoszenia wszelkiego rodzaju robót budowlanych, tak projektowanych, jakoteż i już wykonywanych, ogłasza również bezpłatnie przetargi ofertowe na roboty budowlane, jakoteż i wyniki tych przetargów.

Redakcja uprasza w pierwszym rzędzie urzędy budowlane rządowe i gminne, następnie każdego, kto budowę projektuje, kieruje, lub wykonuje, o przesyłanie jej odnosnych ogłoszeń, jak najwcześniej. Czasopismo wychodzi 1-go każdego miesiąca. Adres Redakcji: Lwów, ul. Grodzickich 1/III p.

— **„Wiadomości Literackie”**. № 49 „Wiadomości Literackich” zawiera artykuły: Herzycy o Strugu, wywiady z Burcewem o sprawie Brzozowskiego, z Duhamellem o wrażeniach z wycieczki do Polski, z poetą Bakowskim o jego twórczości, korespondencję z Paryża o stosunkach w dziedzinie malarstwa, streszczenie ciekawych wspomnień Carco o Apollinaire, kronikę ilustrowaną, wyjątki z nowego tomu poezji I. K. Iłkowicz, fragment z książki Stefana Zeromskiego o synu Adamie, recenzje z książki Dębickiego i Ireny Tuwim, notatki, dział „Polska zagranicą”, przegląd miesięczników, recenzje teatralne i kinowe, anegdota, tydzień bibliograficzny, wreszcie rozstrzygnięcie konkursu „Literatura polska w karykaturze”.

— **W N-rze 50 „Bluszczu”** czytamy artykuły: „Dom akademicki” — H. Ceysingerówny, Biblioteka dla dzieci — H. Handelsmanówny „O dwóch nowych ustawach wielkiej doniosłości” — Prawnika, piękne tłumaczenie Annie Vivanti — „Szkoła szczęścia” i t. d. W dziale praktycznym znajdujemy szereg cennych rad i wskazówek oraz ładne ilustracje mądre i robót kobiecych.

— **W N-rze 15 „Dziecka i Matki”** poruszono szereg ciekawych spraw — Pani A. K. uczy matki opowiadać dzieciom bajeczki, p. H. W. pisze o książkach dla dzieci, Dr. W. Wierzbowska mówi „O umysłowym rozwoju niemowlęcia”, „O

inhalacjach” pisze Dr. J. Wiszniewski, a Dr. Jadwiga Mozołowska porusza bardzo aktualną sprawę odmrożeń. Pismo, redagowane żywo i przystępnie, przynosi szereg konkretnych wskazówek oraz arkusze wzorów i formy bibułkowe.

PODZIĘKOWANIE.

Zamiast wieńców na grób ś. p. Gustawa Fibigera złożyli w kancelarii parafii ewangelickiej na rzecz Domu Starców:

WPP. E. Waehnerowie	zł. 25
„ Lud. Müllerowie	„ 25
Sędziostwo „ H. Drescherowie	„ 25
B-cia W. H. Müllerowie	„ 100

Za powyższe ofiary składa podziękowanie serdeczne ZARZĄD.

Zamiast wieńca na grób ś. p. Gustawa Fibigera złożyli na Ew. Dom Starców Pp. Rudolfostwo Meyerowie zł. 15, p. E. Gaede zł. 40 i Dr A. Dreszer zł. 20.

Za powyższe ofiary serdeczne podziękowanie składa ZARZĄD.

OFIARA.

Zamiast wieńca na trumnę ś. p. Gustawa Fibigera zł. 50 złożyli Juljuszostwo Sowadscy na Sekcję dożywiania dzieci przy szkole Franciszkańskiej.

Najtańsze źródło zakupów dla radio-amatorów

RADIO - MAJERAN KALISZ,

ul. Babina № 1.

1554

RADIO.

Program na środę 15 grudnia r. b.

WARSZAWA (400) 17 Pogadanka dziecienna, 19 Historia Polski; 20.30 Koncert solistów.
BERLIN (483,9) 13.30 Dzwony; 16.30 Koncert br. Steiner; 20.30 Wieczór Bethovena.
WROCŁAW (322,6) 16.30 i 20.10 Obchód pamięci Zamenkoffa.
GDAŃSK (272,7) 16.30 Koncert; 21.40 Koncert
FRANKFURT n/M. (428,6) 16.30, 20 Koncerty.
HAMBURG (394,7) 16 Koncert.
KÖNIGSWURSTENHAUSEN (1300) 20.15 Transpozycja z Berlina.
LIPSK (357,1) 16.30, 20.15, 22.30 Koncerty.
MONACHJUM (535,7) 12, 16, 20 i 21 Koncerty.
STUTGARD (379,7) 14, 16.15, 20 i 21 Koncerty.
BRATISLAWA (300) 20.30 Orkiestra cygańska.
MEDJOLAN (318,8) 20.45 Operetka z Teatro-Lirico.
PRAGA (348,9) 20 i 21 Koncerty.
OSLO (370,4) 20 i 21.30 Koncerty.
BERN (411) 16, 20.05, 21 Koncerty.
RZYM (425) 21 Koncert muzyki włoskiej.
BRNO (441,2) 19 i 20 Koncerty.
STOKHOLM (416) 18.30, 19.40, 20.55 Koncerty.
ZURYCH (500) 15, 16 i 20 Koncerty.
BRUKSELLA (265,5) 20 „Madame Butterfly” op. Puccini.
WIEDEŃ (517,2 i 588,2) 16.15, 19 Koncerty.
BUDAPESZT (555,6) 20.30 i 22 Koncerty.
LONDYN — DAVENTRY (361,4 — 1600) 12, 14, 17.15, 20.25, 21, 22.45, 23.20 Koncerty.

KONJAKI

V. S. O. P.

Jubileuszowy — Rés. Spéciale
Winiak Médical — Winiaki mieszane

Winkelhausen

WÓDKI — LIKIERY

Stołowa — Starka — Żytniówka
Banan — Morełówka
Grand Cardinal — Cordial Médoc

ZAKŁADY PRZEMYSŁOWE WINKELHAUSEN, TOW. AKC. STAROGARD - POMORZE, ZAŁ. 1846.

Generalne Przedstawicielstwo: Fa. H. PODKOMORSKI & S-KA, Warszawa, Nowy Świat 2

1230

Damskie krótkie futerka barankowe
farbuje na kolor popielaty
Farbiarnia Parowa — Pralnia Chemiczna

„BARWA”

właśc. S. KAŁAMAJSKI.

Zlecenia przyjmuje agentura fabryczna:
Fa. Pankowski i St. Nowicki — Kalisz, Wrocławska 13.

1574

Dnia 17 b. m. o godzinie 11-ej w Kaliszu, w koszarach 25 p. a. p., Nowy-Swiat, odbędzie się
licytacyjna sprzedaż
jedenastu koni wybrakowanych.

Komendant Garnizonu
Kalisz - Szczypiorno.

1602

Okazyjnie tanio!

do **DYNAMO** o sile 12 i pół kilowatów
na od 115 do 150 Volt wraz z opornicą,
tamże
tablica rozdzielcza, płyty akumulatorowe,
kwas do akumulatorów, oraz słoje.
MOTOR 25 konny Diesel
na ropę naftową

Wiadomość w Administracji „Gazety Kaliskiej”.

Zamiast TRANU

poleca się znany i od lat wielu zalecany przez W.P. Lekarzy

Syrup o przyjemnym smaku, bardzo chętnie przez dzieci przyjmowany, stosuje się przy anemii, ogólnym wyczerpaniu, chorobie angielskiej.

Sprzedawca we wszystkich aptekach i składach aptecznych.
UWAGA: Żądać tylko z czerwonym podpisem „A. BUKOWSKI” i marką ochronną-trójkąt ze statywem. Wystrzegać się naśladownictw.

JECOROL

MAGISTRA

A. Bukowskiego

Przyjmę posadę kasjera
lub buchaltera
w solidnej firmie i złożę
zł. 10.000

jako kaucję, ewentualnie przystąpię do spółki w rentownym przedsiębiorstwie.

Oferty pod „WSPÓLPRACA” do Adm. „Gazety Kaliskiej”. 1598

Ciepki hemo:oidalne GASECKIEGO (z kogutkiem), usuwają ból, swędzenie, pieczenie, krwawienie, zmniejszają guzy (żylaki). Sprzedają większe apteki. 1343

Poszukuje się
samodzielnego

Formstechera

obeznanego z wszelkimi w tej dziedzinie pracami.

Oferty sub.: „Formstecher” do biura ogłoszeń FUCHS” Łódź, Piotrkowska 50. 1604

Rzeczywista okazja!

1 Underwood
1 Remington
prawie nowe, sprzedaje tanio. Obejrzeć: Stawiszyńska № 4, dom Hamerowej m. 7, naprzeciwko domu 11. 1617

Zginęła książeczka wojskowa
wydana przez P. K. U. Kalisz na imię Jakóba Prejsa, rocznik 1889. 1618

Wykonuję elegancko

balowe suknie,

jak również z niemodnych przerabiam według ostatnich fasonów, robię (suknie w dzień) w domach prywatnych, rekomendacje poważne.

Zamówienia ul. Górnośląska № 50 m. 7, III piętro, dom gdzie szkoła kroju. 1615

Szofer

z dobrymi referencjami poszukuje posady zaraz.

Wiadomość: Koło, ul. Okólna, № 48, p. H. Jarecka. 1601

DO SPRZEDANIA

O G I E R Y.

Abdul-Bey 1/2 krwi arab, siwy 7 lat, po Anrichter (Traken) Dorze O X. przychówek na miejscu.

Oregon, gniady 4 lata po Ortopede (Beberbeck) i Strunie Nr. ks. rod. 476.

B U H A J E

nizinne, wschodnio-fryzy, przyjęte do księgi rodowej

Ajax ur. 17.11.1925 po Atterbon 2529 i Borli 5773.

Artus ur. 20.11. 1925 po Atterbon 2529 i Balonie 17604.

Księgi mleczności matek do wglądu.

Majętność Szelejewo pow. Koźmin, stacja w miejscu, telefon Gostyń 40. 1606

Do sprzedania: Za wyjątkowo niską cenę

2 samochody turystyczne „FORD”

używane w dobrym stanie na gumach balonowych

1 samochód turystyczny „Mathis” na balonach

1 ciężarowy na gumach pełnych siły nośnej 4-ry tonny „Adler”

1 lokomobila na kołach mało używana 14-sto konna marki „Lautza”

Wiadomość w Firmie „Cz. SŁUBICKI i S-ka” w Kaliszu, ul. Warszawska № 11, telefon № 9. 1604